

SERBIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1

SERBE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1

SERBIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)

Lundi 10 mai 2004 (après-midi)

Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Напишите коментар на један од ниже наведених одломака:

1. (a)

МБСКЕНБАЛ НА РУДНИКУ

И код нас овамо маскен-бал се гради,
Позвати су стари, позвати су млади —
И одбор је склопљен. И већ ових дана
Позваћемо госте и са других страна.

- 5 Председник одбора о свему се стара,
Јер је он одређен да представља цара
Имаће на грудма орден златног руна,
Али му на глави неће бити круна —
Него, место круне, чаков или капа;
- 10 Одборници биће гомила сатрапа.
Крај његових ногу скупиће се звери:
Медведи, мајмуни, мачке и пантери.
Госпођице лепе и госпође младе
Представљаће голе нимфе и најаде.
- 15 Та и сам ће Рудник, кад га смеј пробуди,
Од силнога смеја да развали груди.
За весеље такво и за љубав њину.
Сам начелник присто да представља свињу.
Једна лепа госпа, али доста стара,
- 20 Набавила руво од једног жандара
Цар је на то пажњу обратио много,
Сваки свога »фаха« да се држи строго:
Тако смо позвали и једног сељака,
Да представља собом хромога просјака.
- 25 Него ту се друштво забринуло цело:
Да ли сељак има просјачко одело?
Једна мудра глава реши збрку целу:
Та нек дође сељак у своме оделу.
Ето то програм, нека свако види:
- 30 Пишите нам Срби, како вам се свиди?

Црни домино

Војислав Илић: Песме,
Просвета, Београд, 1971

- Реците нешто о симболици наслова ове песме.
- Како је песник изразио своја осећања?
- Истакните неке песничке слике за које сматрате да су посебно успеле.
- Како сте ви реаговали на ову песму?

1. (6)

Необичан чин окончао је једно неслагање дуго седам година које по својим јавним ознакама није било нарочито необично, у оном периферном крају града с ниским, малим, притуљеним кућама са баштицама где се одигравало. Предић, радник у фабрици шрафова и запажен становник овог забаченог краја, повремено је 5 тукао своју жену, Гину, повремено ју је варао, грдио, а исто тако рапсодично облежавао, па је њихов заједнички живот био густ и умусан као парче смоле уваљано у прашину непоплочаних дворишта. Жена се потајно жалила на своје трпљење као на казну; говорила је и да ће Радована напустити, али то је (настрану што су имали велико дете), било готово бесмислено рећи у томе свету једнаких приземних кућа 10 зиданих трудом целог живота и за цео живот, где је напуштање само кружење међу истим улицама, истим људима, лицем у лице са оним од кога се и од чега се бежи. Како и куда напустити? Радован је, женећи се њоме — женећи се по други пут — 15 напустио собу у кући своје матере и заузео собу и кухињу у истој таквој кући Гининог оца; као што је другу једну собу и кухињу у истој кући заузела снаха кад се удала за Гининог брата; као што се некад ту уселио Гинин отац кад се женио; као што се Радованова мати уселила у своју кућу када се удавала; као што је, уосталом, Радованова прва жена још увек заузимала собу у каући своје бивше свекрве. Непокретљивост као у мочвари: извлачећи једну ногу, утискује се у њу друга.

Можда је непокретљивост — кретање ограничено на исти круг, исти муљ — 20 стварала и у Радовану ону пригашену зловољу што је тровала његов други брак, са Гином. Када се од некуд не може отићи, место изгледа туробније, поготово човеку који осећа да би по личним својствима био способан за пут. Ако Гина није, Предић се за то осећао способан. Био је крупан, леп, изучен металостругар, што је у овој 25 полуслељачкој а грађански амбициозној средини представљало врхунац мушких врлина. Предић се њима користио — звали су га „Глумац“. Пуштао је црне бркове и чешљао црну косу навише са испупченог чела, купио је на кредит мотор и држао га док се није покварио, одлазио и као жењен човек на игранке и поваљивао девојке које би одатле пратио кући — тако је, некад, задобио и Гину.

Александар Тишма: Насиље,
Просвета, Београд, 1965

- Како би ви описали овај одломак?
- Каква је средина описана у овом одломку?
- У чему се састоји разлика између Гине и Предића?
- Дајте своју реакцију на овај одломак.